

Rød glente, overvågning af ynglefugle	
Teknisk anvisning	TA. nr.: A112
Forfattere: Thomas Eske Holm <i>Aarhus Universitet</i>	Version: 4
	Udgivet: 11-03-2026
	Omfang: 8 s. inkl. bilag

Indhold

1 Indledning	2
1.1 Biologisk baggrund	2
2 Metode	2
2.1 Tid, sted og periode	3
2.2 Særligt feltudstyr	3
2.3 Forberedende arbejde	3
2.4 Stedangivelse	3
2.5 Procedure for feltarbejde	3
2.5.1 Eftersøgningsmetoder	3
2.5.2 Kriterier for sikre/sandsynlige ynglefund	4
2.5.3 Registrering i Naturdatabasen	4
2.6 Procedurer efter feltarbejde	5
3 Databehandling og kvalitetssikring	5
4 Bilag	6
5 Oversigt over versionsændringer	8

1 Indledning

Formålet med overvågningen af rød glente (*Milvus milvus*) beskrevet i denne tekniske anvisning (TA) er at indsamle viden om aktuel forekomst og tidslig udvikling af bestandsstørrelsen for arten. De indsamlede data skal desuden understøtte planlægning af beskyttelse og naturgenopretning af artens levesteder.

Denne TA angiver en kvalitetssikret, standardiseret og reproducerbar metode til at gennemføre overvågningen af ynglende rød glente i forbindelse med overvågningsprogrammet, NOVANA (Det Nationale Overvågningsprogram for Vandmiljø og Natur).

Rød glente er omfattet af fuglebeskyttelsesdirektivets bilag 1.

Overvågningen skal tilvejebringe datagrundlag for afrapportering i henhold til fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 12 og den nationale NOVANA-afrapportering.

Opgaven omfatter periodevis, gentagende totaltælling af antal ynglepar af rød glente inden for fuglebeskyttelsesområder, hvor arten er på udpegningsgrundlaget.

1.1 Biologisk baggrund

Ynglelokaliteter for rød glente udgøres af smålunde eller skovbryn i agerlandet, hvor reden kan placeres et sted med ingen eller meget få menneskeskabte forstyrrelser.

I undersøgelsesperioden er fuglene mest tydelige i landskabet og ses ofte i parringsflugt over yngleområderne med hannen øverst. Man kan også i denne periode registrere hannen stå stille i luften over yngleområdet eller bringe bytte til hunnen. Yngleparret kan desuden ses fouragere sammen i op til 10 km fra reden, når hunnen ikke opholder sig ved reden. Parret overnatter i nærheden af redestedet hvor man om morgenen og ved aftenstid kan registrere fuglenes karakteristiske totonede skrig. Adulte fugles fældning af svingfjer indikerer, at fuglen er i færd med at yngle.

Rød glente yngler gerne i løs kolonistruktur, hvor afstanden mellem rederne kan være helt ned til 50 meter fra hinanden. Det er derfor muligt, at flere par har overlappende fourageringsområder.

Reden varierer i størrelse, men kan normalt kendes på tilstedeværelsen af uld, tøj og plastik i konstruktionen. Rød glente er meget sårbar overfor forstyrrelse i undersøgelsesperioden, så en omfattende eftersøgning af reder anbefales ikke.

2 Metode

Metoden sigter mod at kunne give en opgørelse af yngleforekomst pr. fuglebeskyttelsesområde. Ynglende rød glente eftersøges på alle kendte og

potentielle ynglelokaliteter i fuglebeskyttelsesområder, hvor arten er på udpegningsgrundlaget.

Overvågningen kategoriseres som "intensiv 1". Intensiv 1-overvågning omfatter opsøgende overvågning af artens bestandsstørrelse i de fuglebeskyttelsesområder, hvor de indgår på udpegningsgrundlaget.

Overvågningen foregår ved at rød glente typisk lokaliseres når de kredser over ynglepladsen eller på anden vis opholder sig parvis nær redestedet.

2.1 Tid, sted og periode

Rød glente eftersøges på kendte og potentielle ynglelokaliteter inden for fuglebeskyttelsesområder, hvor arten er på udpegningsgrundlaget.

Overvågningen gennemføres i perioden 25. marts til 15. april.

Perioden udgør starten af yngletiden, hvor parrene er mest synlige nær redestederne. Senere i yngletiden kan fuglene være meget diskrete og svære at lokalisere.

Dage med vedvarende regn, tåge og/eller stærk blæst er uegnede til observationer og skal undgås.

Ynglepar der observeres i forbindelse med overvågning af andre arter – uden for det fastsatte overvågningsvindue (10. marts – 15. april) – kan medtages såfremt forekomsten kan henføres til sikre eller sandsynlige ynglepar.

2.2 Særligt feltudstyr

Ved overvågning af rød glente anvendes følgende udstyr:

- Håndkikkert
- Teleskop med zoomokular

2.3 Forberedende arbejde

Inden ynglesæsonen udarbejdes en oversigt over relevante ynglelokaliteter i fuglebeskyttelsesområder med arten på udpegningsgrundlaget. Viden hentes fra tidligere overvågning, citizen science-databaser samt kendskab til potentielle ynglelokaliteter og evt. tolkning af luftfotos.

2.4 Stedangivelse

Aktiviteters geometri ("Sted" i Naturdatabasen) navngives med udgangspunkt i eller henvisning til officielt stednavn fra et kort efterfulgt af "(Rød glente)". Fx "Almindingen, Åkirkeby Plantage (Rød glente)". Efter behov kan der tilføjes et løbenummer, som skrives efter den faste nomenklatur for navngivning.

2.5 Procedure for feltarbejde

2.5.1 Eftersøgningsmetoder

Egnede ynglelokaliteter opsøges og området overvåges fra udvalgte observationspunkter, hvorfra de relevante yngleområder kan overskues.

Observationer af yngleadfærd jf. nedenstående kriterier registreres.

2.5.2 Kriterier for sikre/sandsynlige ynglefund

Adfærd eller observationer, der kan indikere sikkert eller sandsynligt ynglefund:

<i>Sikkert ynglefund</i>	<i>Sandsynligt ynglefund</i>
Adulte fugle ses ruge på rede	Territoriehævdende fugle
Rede med æg eller unger fundet	Redebyggende fugle
Adulte fugle, der flyver til og fra redested under omstændigheder, der tyder på, at reden er besat	Parringsadfærd
Ungeførende fugle	
Tydelig afledningsadfærd hos adulte fugle	

2.5.3 Registrering i Naturdatabasen

Bilag 1 viser et feltskema, der indeholder datafelter til alle parametre i overvågningsopgaven. Data registreres som udgangspunkt under feltarbejdet direkte i Naturdatabasens formular, Ynglefugle, samlegruppe (2026-), mens feltskemaet tjener som oversigt og backup i tilfældet af dårligt vejr, systemnedbrud mv.

Der oprettes en aktivitet i Naturdatabasen for hvert lokalitetsbesøg og for hvert evt. ynglefund.

GIS-tilknytning:

- Ynglefund: Der oprettes en punktgeometri. Afhængig af observationstype placeres punktet i redeposition, eller omtrent hvor individ med yngleadfærd observeres.
- Ingen ynglefund: Der oprettes en polygon, som afgrænser den relevante del af den eftersøgte lokalitet.

Data:

- Stamdata:
 - Angiv dato for besøg.
 - Indsamlingsformål = NOVANA (gælder for alle opgaver udført under NOVANA-programmet).
 - Vælg inventørnavn(e) på den/de person(er), der foretager overvågningen.
- Art og antal ynglepar:
 - Der vælges rød glente som art. (Formularen i Naturdatabasen anvendes til overvågning af flere arter).
 - For rød glente registreres ynglepar under "Antal". Der angives

enten 0 eller 1.

- Fundtype: Der vælges enten
 - "Sikkert ynglepar"
 - "Sandsynligt ynglepar"
 - "Eftersøgt, men ikke fundet" (hvis "antal ynglepar" = 0).
- Begrundelse (sikkert/sandsynligt ynglefund): Der vælges en begrundelse svarende til tabel i afsnit 2.5.2 Kriterier for sikket/sandsynligt ynglefund.
 - Hvis der ikke observeres yngleadfærd vælges "Ikke relevant".

2.6 Procedurer efter feltarbejde

Metoden sigter mod at kunne give en opgørelse af yngleforekomst pr. fuglebeskyttelsesområde. Ved anvendelse af registreringer i Naturdatabasen skal man derfor se samlet på alle registreringer for rød glente for det enkelte overvågningsår i et fuglebeskyttelsesområde.

3 Databehandling og kvalitetssikring

Alle opgavens aktiviteter i Naturdatabasen gennemgås efter generelle og opgavespecifikke procedurer for kvalitetssikring beskrevet i den datatekniske anvisning (dTA DN01 - Naturdatabasen). Den datatekniske anvisning med tilhørende bilag og dokumenter indeholder desuden oplysninger om oprettelse af inventørnavne i Naturdatabasen, roller til systemet og kvalitetsmærkning af data:

<https://sgavmst.dk/media/arknmsxp/dta-dn01-naturdatabasen.pdf>

4 Bilag

Bilag 1: Feltskema

Feltskema til overvågning af rød glente til udprint.

TA A112 Bilag 1	Rød glente, overvågning af ynglefugle Vers. 4, gyldig fra 11-03-2026		
Stamdata			
Sted			
Dato		Indsamlingsformål	
Inventør			
Observationer			
Rød glente, antal par [0/1]			
Sikkert ynglepar [X]		Begrundelse:	
Sandsynligt ynglepar [X]		Begrundelse:	
Eftersøgt, men ikke fundet [X]			
Bemærkninger			
Begrundelser: 1. Sikkert: Rugende fugle 2. Sikkert: Rede med æg el. unger 3. Sikkert: Til og fraflyvning fra rede 4. Ungeførende fugle 5. Afledningsadfærd 6. Sandsynligt: Territoriehævdende 7. Sandsynligt: Parringsadfærd 8. Sandsynligt: Redebyggende fugle 9. Ikke relevant			

5 Oversigt over versionsændringer

Vers	Dato	Emne:	Ændring:
1	18-12-2017	Intensiv 1	Arten går fra Ekstensiv overvågning til Intensiv 1.
2	01-2022	Mindre Justeringer og playback	Der er foretaget mindre justeringer mht. årstal og indsamlingssoftware samt anvendelse af playback.
3	01-03-2026	Ny TA-skabelon mv.	Omstrukturering af TA-tekst
3	01-03-2026	Geometri	Ynglefund registrering med punktgeometri